

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VIII.20.121/2019/4. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke
Dr. Gyarmathy Judit előadó bíró
. Csesznok Judit Anna bíró

A felperesek: I. rendű
II. rendű

A felperesek képviselője:
Sipos Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Sipos Balázs Tihamér ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:
Dr. László György ügyvéd

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
ővárosi Törvényszék 61.Pf.634.434/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.54.201/2014/100.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 300.000 (háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes házastársa, a II. rendű felperes édesapja 2012. december 6-án az alperes biztosítottja által okozott idegen hibás közúti balesetet szenvedett, amelynek következtében 2012. december 16-án elhunyt.
- [2] Az I. rendű felperes és házastársa a baleset idején 27 éve éltek házasságban, közös gyermekük, a II. rendű felperes ekkor 11 éves volt.
- [3] A felperesek által bejelentett kárigényre az alperes - a biztonsági

öv használatának elmulasztása miatt 30%-os kármegosztást alkalmazva - az I. rendű felperes részére 2.500.000 forint, a II. rendű felperes részére 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítést fizetett.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest a már teljesítetten felül az I. rendű felperes részére 5.500.000 forint, a II. rendű felperes részére 4.500.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére, továbbá vagyoni káraik megtérítésére is igényt tartottak.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a nem vagyoni kárigény vonatkozásában a jogalapot nem vitatta, azonban az általa teljesített összeggel kompenzálnak tekintette a felperesek nem vagyoni kárát, ezért a kereset elutasítását kérte. A vagyoni kár- és járadékigényekre tételesen nyilatkozott, változatlanul 30%-os mértékű kármegosztást tartott indokoltnak.

Az elsőfokú ítélet és másodfokú közbenső ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adva kötelezte az alperest nem vagyoni kártérítésként az I. rendű felperes részére 4.000.000 forint, a II. rendű felperes részére 4.500.000 forint és késedelmi kamatait, valamint különböző jogcímenek nem vagyoni kártérítés és járadék megfizetésére.
- [7] A nem vagyoni kártérítésre vonatkozó igény kapcsán megállapította, hogy a családfő a szokásosnál is nagyobb szerepet játszott a család életében, működésében, hozzá mind az I., mind a II. rendű felperes erősen kötődött.
- [8] Az igazságügyi szakértő véleménye alapján az alábbiakat rögzítette: az I. rendű felperesnél a férje balesetét követően elhúzódó gyászreakció alakult ki, amelynek talaján szorongásos és depressziós zavar jelentkezett. A férj halála után négy évvel elvégzett vizsgálat idejében is hullámszerű hangulat, labilitás, időszakos alvászavar, szorongás, félelem, izolációs tendencia állt fenn. A II. rendű felperesnek még rendszeres pszichológusi kezelése ellenére is a balesetet követő negyedik évben is komoly hátrányokat kell elszenvednie édesapja elvesztése miatt, nála kevert emocionális és magatartászavar alakult ki.
- [9] Az I. és II. rendű felperest ért hátrányokat mindkettőjük vonatkozásában részletesen rögzítette, és azok kompenzálására az I. rendű felperes esetében az alperes által már teljesített kifizetésen túl további 4.000.000 forint, a II. rendű felperes részére további 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítést állapított meg.
- [10] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben

megváltoztatta, a nem vagyoni kártérítés összegét az I. rendű felperesnél 2.500.000 forintra, a II. rendű felperesnél 3.000.000 forintra és késedelmi kamataira leszállította.

- [11] A nem vagyoni kártérítés összegszerűségét illetően nem látott indokot a felperesek között különbségtételre, mert mindketten, bár máshogy, de jelentősen megváltozott, hátrányos élethelyzetbe kerültek. A nem vagyoni kár körében értékelhetőnek találta azt, hogy az I. rendű felperesnek nagyobb odafigyeléssel, szeretettel kell a gyermeke felé fordulnia, és a neveléssel kapcsolatos feladatok immár teljes egészében rá hárulnak. A II. rendű felperesnél kiemelten értékelte, hogy édesapjával igen szoros kapcsolatot ápolt, és a kamaszkor elején lévő fiú példaképét veszítette el, amelynek következményeit mentálisan a mai napig is viseli. Ugyanakkor a bírói gyakorlathoz nem illeszkedőnek, eltúlzottnak ítélte az elsőfokú bíróság által az alperes peren kívüli teljesítésén felül az I. és II. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítési összegeket. A káresemény 2012. évi időpontjára is figyelemmel mindkét felperes javára az alperes által már megfizetett összeggel együtt fejenként 5.000.000 forintot talált alkalmasnak és elégségesnek arra, hogy a felpereseket ért kárt kiegyensúlyozza, ezért az alperes marasztalását az I. rendű felperes tekintetében 2.500.000 forintra, a II. rendű felperes esetében 3.000.000 forintra leszállította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalmilag - kérték annak részbeni, a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában történő hatályon kívül helyezését és ebben a körben elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.
- [13] Megsértett jogszabályhelyként jelölték meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 76. § harmadik és negyedik fordulátát, továbbá a 355. § (4) bekezdését.
- [14] Hivatkozásuk szerint a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat a nem vagyoni kártérítés körében. Kifejtették, hogy az ítélkezési gyakorlat egységességének biztosítása szempontjából jogos elvárás a bírói gyakorlattal szemben, hogy ugyanabban az időszakban azonos vagy hasonló hátrányok után megítélt nem vagyoni kártérítések összege egymástól legalább kirívóan ne térjen el, azonban az azonos vagy hasonló hátrányok nem vezethetnek automatikusan azonos összegű nem vagyoni kártérítésekhez. Ennek kapcsán utaltak a bírói mérlegelés szerepére, kiemelve, hogy a hátrányoknak az egyénre gyakorolt hatása jelentős mértékben függ annak személyiségétől.
- [15] Álláspontjuk szerint a jogalkotó szándéka is az volt, hogy az elsőfokú bíróság, vagyis a közvetlen észlelő legyen az, aki

mérlegel és véglegesen dönt, éppen ezért másodfokon bizonyítás felvételére rendkívül szűk körben és csak indokolt esetben kerülhet sor. Érvelésük szerint csak akkor lett volna helye a mérlegeléssel meghatározott nem vagyoni kárösszeg megváltoztatásának, ha az elsőfokú bíróság nem értékelte volna a rendelkezésre álló összes peradatot, indokolatlanul vont volna be valamely körülményt a mérlegelési körbe, vagy a bizonyítékokból súlyosan okszerűtlen és logikátlan következtetést vont volna le.

[16] Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság saját, személyes benyomásai és a rendelkezésre álló bizonyítékok teljes körű mérlegelése alapján helytálló tényállást állapított meg, és értékelve az egyedi következményeket, valamint a balesetkori ár- és értékviszonyokat, helyesen állapította meg az összekszerúséget, ami az elszenvedett sérelem élethosszig tartó kompenzálására alkalmas.

[17] Arra is utaltak, hogy a baleset 2012-ben történt, az azóta eltelt idő folyamán az ár- és értékviszonyok jelentősen változtak, amelyek kompenzálására a késedelmi kamat nem alkalmas, ennek következményeként is indokolt a magasabb összegű nem vagyoni kártérítés megítélése.

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

[19] Hivatkozása szerint a felperesek felülvizsgálati kérelmükben megalapozatlanul kifogásolták, hogy a másodfokú bíróság anélkül hozott döntést a nem vagyoni kártérítés körében, hogy őket személyesen meghallgatta volna. Kifejtette, hogy az eljárás során nem volt kétely abban a körben, hogy a felperesek olyan sérelmet szenvedtek a perbeli baleset következtében, amely mindkettőjük esetében megalapozza a nem vagyoni kártérítés iránti igényüket, a vita a peres felek között ennek összekszerúségéről alakult ki. Rámutatott, hogy a másodfokú bíróság okszerűen mérlegelt akkor, amikor a 2012. évben érvényes ár- és értékviszonyoknak megfelelően, kamattal növelt összegben, a bírói gyakorlathoz igazította a sérelmeiket egyéniesítve figyelembe vevő és azzal arányos nem vagyoni kártérítési összeget. Arra is utalt, hogy az ingatlanok árai, illetve a bérminimum összegének változása mint adatok csak részszempontjai lehetnek egy adott időszak ár- és értékviszonyainak, ugyanakkor más adatok alapul vétele - mint például a fogyasztói árindex - a számítás más eredményre vezetne.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[21] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, a kérelemben támadott rendelkezések vonatkozásában bírálta felül.
- [23] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet nem vagyoni kártérítést leszállító rendelkezését támadták mind eljárási, mind anyagi jogi szabálysértésre hivatkozással.
- [24] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálati eljárásban csak akkor van helye a bizonyítékok felülmérlegelésének, ha a jogerős ítélet iratellenes megállapítást tartalmaz, vagy a másodfokú bíróság a bizonyítékokat nyilvánvalóan okszerűtlenül mérlegelte. Nyilvánvalóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból a bíróság által levont következtetésre nem lehet jutni. Ez jelen esetben nem volt megállapítható.
- [25] A másodfokú bíróság kizárólag abból az okból szállította le a nem vagyoni kártérítés összegét, mert nem találta a bírói gyakorlathoz illeszkedőnek, azt mindkét felperes vonatkozásában eltúlzottnak ítélte, figyelemmel a baleset 2012-es időpontjára.
- [26] Nem helytálló a felperesek felülvizsgálati kérelemben előadott érvelése, amely szerint a másodfokú bíróság akkor változtathatta volna meg az elsőfokú bíróság döntését, ha az elsőfokú bíróság nem értékelte volna az összes peradatot, vagy a bizonyítékokból súlyosan okszerűtlen és logikátlan következtetést vonhat le.
- [27] A felperesek hivatkozásával ellentétben a másodfokú bíróság reformatórius jogkörében eljárva szabad belátása szerint felülmérlegelhetette a bizonyítékokat, azokból az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetést vonhatott le.
- [28] Adott esetben a másodfokú bíróság nagyobb súllyal értékelte a baleset időpontjában irányadó ár- és értékviszonyokat, illetve helytállóan vette figyelembe a más, hasonló tényállású ügyekben hozott összecszerűségi döntéseket is. Döntése a rendelkezésre álló adatok okszerű, a Pp. 206. §-ának megfelelő mérlegelésén alapul, az összegek pedig megfelelnek a Ptk. 355.§-ában foglaltaknak.
- [29] A Ptk. 76. § harmadik és negyedik fordulatóval kapcsolatban a felperesek felülvizsgálati kérelmükben nem adták elő kérelmük jogi indokait, így ezt a hivatkozást a Kúria érdemben nem vizsgálta [Pp. 272. § (2) bekezdés, 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 6. pont].
- [30] Mindezek alapján a Kúria egyetértett a jogerős döntésben foglaltakkal a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározását illetően, ezért a jogerős ítéletet ebben a körben a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

- [31] A felperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése

alapján kötelesek megfizetni az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával meghatározott mértékű ügyvédi munkadíjból álló, általános forgalmi adót is tartalmazó felülvizsgálati eljárási költségét.

- [32] A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján számított felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felperesek kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. március 3.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM